

suū sicut predictum est: vnde Esa. liij. Telas araneorum texerunt.

15 **Exaudi orationē meā dñe: et deprecationem meā auribus percipe lachrymas meas**

Exaudi orationē Tertia ps in qua pmo petit sibi deū adesse inter p̄dicta mala. Et pmo supplicat voce cū dicit. (exaudi) .i. efficaciter audi orationē meā. Secōdo mētis de motide cū subiūgit (et deprecationē meā) Tertio lachrymarū effusione cū addit (auribus percipe lachrymas meas) id est diligenter attende lachrymas q̄s licet transileat: effundo pro incolatu hui⁹ miserie et pro dilatonē patrie. Itē nota q̄ oratio et deprecatio dicūt duos terminos: oratio em̄ est ad bonū acq̄rendū. deprecatio ad malū amouendū: lachryme vō ad virtūes quasi condimentū: s̄ quō possunt lachryme auribus percipere. Solutio in hoc innuit q̄ apud deū idē est audibile et visibile T̄ren. iij. Deducat oculi mei lachrymas: et nō taceat pupilla oculi mei. Ecdes. xxxv. Lachryme vidue descendūt ad maxillā et exclamatio earū sup̄ te ducentē eas. Nos etiā debemus effundere lachrymas q̄ druplices. s̄. p̄ peccatis p̄p̄is pro peccatis alienis. p̄ incolatu hui⁹ miserie. p̄ dilatonē patrie. Prime lachryme petunt veniā. Secūde clementiā. Tertie p̄olationē. Quarte p̄missōnū exhibitionē. Sed possit modo dñs ei responde re q̄d petit qz oras et deprecaris et lachrymaris: vñ ip̄e aperit q̄d petat. s̄. iocunditatē mētis. dicēs (ne sileas) o tōmine: sed sicut dī Canē. ij. Sonet vox tua in auribus meis: loquit̄ ante dñs pacē q̄ iocundā reddit cōsciā. ps̄. Audiā q̄d loquat̄ in me dñs de⁹: qm̄ loquet̄ pacē in plebē suam vere in plebē suā q̄ sua nō dyaboli est: vñ addit (et sup̄ sanctos suos etc.) et hoc allegat hic iste transiliens dicens.

16 **Me sileas quoniam aduena ego sum apud te et peregrinus: sicut oēs patres mei.**

Me sileas quasi dicat oia ista reliqui t̄palia regnū hui⁹ mūdi in q̄ natus sum filius ire reliq̄ et contemno vt te sequar: et ostēdit hic duplex meritū. Primus est transitus de regno mūdi ad regnū christi qd̄ notat̄ cū dicit (qm̄ ad uena ego sum) a regno mūdi (apud te) morans p̄ spem et desiderū (aduena) em̄ dī qui de patria sua recedēs: alibi morat̄. Secūm meritū est transitus de virtute in virtutem: qd̄ notat̄ cū dicit (et peregrinus) peregrinus em̄ vadit de hospitio in hospitū donec pueniat ad locū q̄ tendit: sic facit q̄ bene transit. ps̄. Ibiit de virtute in virtutē donec videbitur deus deoz in syon: ecce terminus peregrinationis. Primum meritū p̄tinet ad incipiētes. Secūm ad p̄ficientes qd̄ aut addit (sicut oēs p̄es nostri) p̄tinet ad p̄fectos. q. d. nō ad horā vel ad modicū sum aduena et peregrinus: sed simpliciter et p̄fecte (sicut omēs p̄es nostri. Deuf. xxxij. Perfectio tua et doctrina tua a viro sancto tuo quē probasti in tēptatione etc. Ecdi. xliij. Nō inuētus est p̄fect⁹ iustus: bec tria tangunt. j. De. ij. Obsecro vos tanq̄ aduenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs: ecce apte de duobus p̄mis. De tertio aut̄ qd̄ ad p̄fectionē p̄tinet addit cōuersationē vestrā inter gētes habentes bonā. Qui em̄ inter gentilitate viuētes bene cōuersant̄ perfectus est: sicut loth in sodomis: imperfectus em̄ cito cōfor mat se vite eozā inter quos habitat s̄m qd̄ dicit̄ in ps̄. Et cōmixti sunt inter gentes et didicerūt opa eozum et seruierūt sculptilibus eozū etc. Senecē. Socrati et Lelio bonitatem suā dissimilis multitudo excutere potuisset: qz sō nō est homo q̄ nō peccat et p̄ctū transiliētē impedit: id in fine petit remissionē peccatorū vt expedit et sine obstaculo possit transilire: vnde dicit.

17 **Remitte mihi vt refrigerer: priusq̄ abeam et amplius non ero.**

Remitte mihi peccata mea (vt refrigerer) peccatū em̄ ignis sunt et incendunt hominē. psal. Incensa ignis et suffossa (vel remitte) .i. iterum mitte gratiā cooperantē (vt refrigerer) ab estu culpe et pene: gratia em̄ culpā fugat et penam mitīgat: gratia quippe est ros. de quo Ecdi. xviij. Medicina omnium in festinatione nebule obuians ros ab

ardore venienti humilē efficiet tū: bec nebula est christi in carnatio: ros est sp̄s sancti gratia: humilitas autē facit penā leuius portari (remitte vt refrigerer) dico hic q̄a post mortē non est remissio neq̄ refrigeriū: vt patet in diuine. q̄ nec guttam aque potuit habere ad refrigerandū linguam suam: et hoc est qd̄ sequit̄ (priusq̄ abeam) .i. eaz a via hui⁹ vite (et ampli⁹ nō ero) supple si sine remissione abiero obiero (ampli⁹ nō ero) qz male ero et male esse nō est esse vnde Ezech. xxvij. Nihil factus es et nō eris in perpetuum quia in pena erūt tales socij dyaboli: qui dicat̄ nō esse quia male est. Job. xvij. Habitent in tabernaculo illius socij eius qui non est.

Psalmus XXXIX
Expectans expectaui dominum et intendit mihi.

Titulus in finē psal. dauid. Finis dicit̄ cōsumptionis. vt finita est expensa. Item cōsummatiōis vt finitus est liber. .i. consummatus: sed finis consummatiōis duplex dicit̄. s̄. finis consumens et finis consumatus. Finis cōsumans est iusticia in p̄nti vel nouis te. in quo iusticia vocat̄: finis cōsummatus eterna beatitudo: et est sensus tui. ps̄. iste attribuit̄ dauid. .i. christo vel cuiuslibet mēbro ecclēsie dirigens nos in finē cōsumantem. s̄. iusticiā: p̄ quaz venit̄ ad finē et cōsummatū seculi. s̄. beatitudinē: vel in finē. .i. nouū testamētū cōsumans in quo terminat̄ vetus In hebreo habet̄ pro victoria. ps̄. dauid. qd̄ bene huic qd̄ hic habemus cōpetit: qz per victoriā venit̄ ad finē. intenti one monet legētes vt relictijs figuris legis et superstitione ydolatrie ad nouū testamētū accedant. Modus tripartitus est. ps̄. Primo ostendit eccliam expectasse christi incarnationē et habuisse eam et a xpo nouū testamētū qd̄ multi locuti sunt p̄ qd̄ reprobat̄ superstitiones. Inuitat etiā ad mirabilia dei. Secūdo exponit illa mirabilia que sunt incarnatio iusticia p̄dicatio liberatio hominū ab iniquitatibus cōfusio inimicōz leticia sperantiū ibi annūcia ui. Ecclesia ergo dicit̄ in p̄sona antiquozū (expectas expectaui dominū). Primo ergo ostendit desiderū ecclēie euz dicit̄ (expectans). Secūdo longanimitas ecclēsie in dñi patienter expectando cum replicat (expectaui) quid (dominū) incarnandū. Abac. ij. Si morā fecerit expecta eum quia veniens veniet et nō tardabit. Esa. lxxv. Ecce dominus deus noster iste expectaui eū et saluabit nos. Tertio ostendit prouētus hui⁹ expectatiōis. Primus est in carnatio cum dicit̄: et intendit mihi dominus: quasi dicat. nō sum fraudatus a desiderio meo. ps̄. Intēde mihi et exaudi me. Secundus prouētus est petitionū exauditiō: vñ. de dicit̄

Et exaudiuit preces meas: et eduxit me de lacu miserie et de luto fecis.

Et exaudiuit preces meas quibus. scz rogabam vt veniret: vnde dicit̄ in psal. Propter miseriam inopum et gemitū pauperum nunc exurgam dicit̄ dominus. Itē hoc verificatum fuit quando apostoli et sancti orantes faciebant miracula et nihil eis negabat dominus sicut promiserat eis Jobā. xvj. Si quid petieritis patrem meū in nomine meo dabit vobis. Tertius prouētus est liberatio eorum qui erāt in limbo: vnde dicit̄ (et eduxit me). id est extra duxit (de lacu miserie) id est de limbo vbi tenebātur et erat eis miseria non videre deum quem desiderabant. Zacha. ix. Tu quoq̄ in sanguine testamētū tui: emisti vitos tuos de lacu in quo non est aqua. Quartus prouētus fuit: quia q̄ntum in ip̄o fuit docuit nos exire de subiectione carnalium concupiscentiarum: vnde addit (et de luto fecis). id est de peccatis carnalibus qui dicuntur lutum: quia fetent. ad litteram: et conculcantur. id est hominem reddunt conculcatum et vilem per infamiam: ab his christus suo exemplo nos docuit exire q̄ in carne sua omnem passionem sustinuit et omnes delicias fugit: vnde. j. Pet. iij. Christo igitur in carne passio et vos eadem cogitatione a mamini: qz qui passus est in carne desij a p̄ctis

R Dio et deprecatio dicit̄ duos terminos s̄ la cōzyme v trūq̄ et q̄lter q̄druplici respectu sit lachrymāq̄

Ps. xxxix.

Finis consummatiōis duplex.

Prouētus siue fructus de aduentu xpi i carne multiplex.

ut iam nō hominū desiderijs: sed voluntati dei qđ reliquū est in carne vivat temporis. Quintus fuit confirmatio in fide christi: vnde sequitur.

Et statuit supra petram pedes meos: et direxit gressus meos.

Statuit .i. stabiles fecit (supra petra) christū qđ vt dicit. **Cor. x.** Petra erat xp̄us (pedes meos) aplos qđ fuerūt pedes ecclie: qđ eā portauerūt sustinētes p̄dus dicit et estus. **Eccl. xxxj.** Pedes firmi sup plantas stabilis mulieris fundamēta eterna sup petrā solidā: ecce h̄ habet de ecclia qđ est stabilis mulier. et de apostolis qđ sunt pedes et fundamēta et de xp̄o qđ est petra solida: et de stabilitate apostolorū supra istā petrā. **Sextus** puentus est directio vie paradisi: vñ dicit (et direxit gressus meos) dādo p̄siliū volūtarie pauperat: seruare eū mādāta via erat: et adhuc ē ducens ad patriā: s̄ tñ vadit circueundo p̄talia et sollicitudines hui? mūdi: seruare autē p̄silia semita recta est in qua direxit gressus aploꝝ et totius ecclie que in volūtaria paupertate et cōmunitate fundata fuit de via q̄rebat ille adolecēs qđ dixit dño. **Matth. xix.** Quid faciā vt vitā eterna habeā: et dñs viā docuit eū cū subiūxit: si vis ad vitā ingredi serua mādāta: gressus autē eius volens dirigere in semitis cōsilioꝝ adiūxit: si vis p̄fectus esse vade et vende oīa qđ habes et da paupibus et veni sequere me: ille vō dirigi noluit: vñ ibi sequit: cū audisset adolecens verba hec abiit tristis. **Erāt** autē habens multas possessiōes: et in hoc multos h̄z hodie sequaces: s̄ dauid directus dei volebat istaz sequi cū dicebat: legeꝝ pone mihi in via tua et dirige me in semita recta. p̄pter nomē tuū quod est iesus vt me salues. **Septim?** puentus est leticia et laus de noua grā: vñ seq̄t.

Et immisit in os meum canticum nouum carmen deo nostro.

Et immisit in os meum .i. ita me intus repleuit gaudio vt in ore canticū assumo (nouū) qđ pro nouis: vñ in psal. **Cantate dño canticū nouū** qđ mirabilia fecit. s. noua. **Noua** em̄ solēt homines admirari: nouū fecit dñs in christi cōceptione qđ cōceptus est sine virili semie. **Nouū** in natiuitate qđ de virgine natus est. **Nouū** in predicatione. **Beati** pauperes spū mandatū nouū vō vobis rē. et ita in omnibus factis eius noua possunt inueniri: vñ ecclia nouum canticū incepit cantare. **Octauus** est leticia et gratiarum actio in tribulatiōibus: vñ addit (carmē deo nostro) **Job xxxv.** Qui dedit carmina in nocte. i. leticia et gratiarum actio nē in tribulatione. **Act. v.** Habant apli gaudentes a conspectu concilij: qm̄ digni habitū sunt pro noīe iesu cōtumeliā pati. **Honus** est cōuersio alioꝝ: vñ subiungit.

Uidebunt multi et timebunt et sperabūt in domino.

Uidebūt multi me laudantē deū canticō et carmine su. **pradico** (et timebūt sibi) qđ nō similiter faciāt: s̄ tñ non de sperabūt: sed (et sperabūt in dño) hec em̄ duo faciūt hominē cōuertit ad deū scz spes et timor: et altero deficiente non pōt cōverti: p̄pter qđ dicit **Deuf. xxiiij.** Non accipies loco pignoris inferiorē aut superiorē molam. **Postea** ostendit beatū esse illū qđ si conuertit: vñ addit.

Beatus vir cui? est nomen domini spes eius et non respexit in vanitates et insanas falsas.

Beatus cuius nomē dñi .i. xp̄s (est spes eius) .i. cōuertit se ad fidē christianā sperās se in ea saluari: quia de duobus populis cōuersi sunt scz de iudeis et gentibus: bene sequit (et non respexit) .i. confidentiā non habuit (in vanitates) .i. in cerimonias que non sunt nisi vanitas et vmbra fuerunt eorū que sunt in nouo testamēto (et insanas falsas) .i. ad simulacra et ydola que colere contra rationē est et insania qđ falsa sunt: nec est ibi veritas aliqua. **Job rinth. viij.** Scimus quoniā nihil est ydolorū in mundo. **Et** posset querere iudeus vel gentilis et christus numqđ ipse verus deus: vnde subiungit probationem qđ christus sit deus dicens.

Multa fecisti tu domine deus meus mirabilia tua: et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Multa fecisti tu nō alius (dñe) deus meus (mirabilia tua) .i. mirabilia opa tua celū et terrā creando tot miracula in aduētū tuo faciendo: et ex hoc manifestū est te esse deum: quia nullus posset hec facere nisi deus. ps. **Mirabilia testimonia tua.** **Job. v.** Ipsa opa qđ ego facio testimonij p̄hibēt te me: nec fecisti ista auxilio aut consilio hominū sed tua sapiētia et dispositiōe: vñ addit (et cogitationibus tuis) .i. tua puidētia et sapiētia supple fecisti illa mirabilia. **Act. xv.** Dñe deus meus es tu exaltabor et confitebor nomini tuo: qm̄ fecisti mirabilia et cogitātiōes antiquas fideles animi et ne dicat iudeus vel gētilis qđ similiter posset alius. s. moyses vel machometus facere: sequit (nō est qui similis sit tibi) quia tuum velle facere est. **Job xxvj.** Ecce deus excelsus in fortitudine sua et nullus ei similis in legislatoribus: quia nec moyses qui fuit legislator iudeorū nec machometus qđ fuit legislator gentiū. **Mora** liter dicit quilibet cōtemporē temporalij (expectans expectatiōem dñm) .q. d. licz alij expectent quādoqđ nō tamen expectant dominū sed alia: vñ notandum qđ deus expectat hominē et homo bonus expectat dominū: et mali homines expectant alia vt patet in sequentibus.

Deus expectat hominē ad penitentiā. **Isaie. xxx.** Expectat dominus vt misereatur nostri.

Honus homo expectat dei filij vt redemptorē **Abac. ij.** Si mora fecerit expecta eum.

Et iudicē. **Au. xij.** Et vos similes hominibus. **ex. xv. su. Heb. x.** Terribilis est quedā expectatio iudicij.

Et glorificatorē. **Soph. iij.** Expecta me dicit dominus in die resurrectionis mee in futurum.

Et benefactorem. **Hiere. xiiij.** Tibi expectauimus expectatio israel.

Et hereditatem. **Tren. iij.** Pars mea dominus dixit anima mea propterea expectabo illum.

Et gloriam creatam. **1. Pet. ij.** Nouos celos et nouā terram et promissa ipsius expectamus.

Et conuersionem malozum. **Act. lix.** Expectamus iudicium et non est. salutem et elongata est a nobis.

Malus homo expectat.

Et vīdiciā. **Prover. xj.** Prestolatio impioꝝ furoz.

Et felicitatem terrenam. **Job. xxx.** Expectabam bona et venerunt mihi mala. **Prover. xj.** Expectatio sollicitozū peribit.

Et plagas bonozū. **Act. xij.** Nunc scio vere quia mi. dominus an. su. et eri. me. de ma. hero. et de omni expectatio. ne plebis iudeozū. **Tren. ij.** En ista est dies quā expectabamus inuenimus vidimus.

Et iudeus expectat.

Et messias cū asino. **ex. quo. Gen. xxij.** Expectate hic cum asino.

Et omnis creatura similiter expectat.

Ad Ro. viij. Expectatio creature i reuelatiōe filioꝝ dei **Contēptis** qđ alijs dicit vir iustus (expectās expectaui dominū) et in gūatiōe verbi etiā natura desiderij expectant et loganimitas. **Dñs** autē quē expectaui non cōfundit me ab expectatiōe mea: s̄ et intēdit mihi. ps. **Oculi dñi sup iustos et aures eius in p̄ces eoz:** nō tñ intendit s̄ efficaciter (exaudiuit p̄ces meas) .i. ad effectus audiuit: vt. s. faceret qđ petebat: vñ in seq̄ntibus exponit que sunt illa dicens (et eduxit me de lacu miserie et de luto fecis) .i. de peccato quod dī lacus hoc qđ sicut defacili cadit hō in lacū sed nō defacili erit. sic in peccato defacili cadit et per se. sed nō defacili et nec per se resurgit. ps. **Spūs** vadens et non rediens: hoc significatū est in hoc qđ filij israel defacili ingressi sunt in egyptū. **Gen. xlvj.** Sed cū maxima difficultate exierunt: et non p̄ se: sed dei auxilio: vt habet a p̄ncipio exodi vsqđ ad. xv. caplin. dicit autem non tñ lacus sed lacus miserie: qđ per pctm̄ fit homo miser amissis oibus bonis qđ ante habebat sicut cōtrario iusticia dicit: vñ **Prover.**

Moralis.

Qualis deus expectat hominē et bonus hō deū multiplē homines autē mali iudei et omnis creatura expectant alia.

Quare peccatum dī lacus miserie et lutum fecis.

Vertical text in the left margin, likely a commentary or index, partially obscured and difficult to read.

pe. **I**usticia elevat egentē miserōs facit patm̄ populos. dī
 cū autē lutū ppter immundiciā Deū. xxxv. Peccaverūt
 ei ⁊ nō filij eius in foridibus: nec simpliciter lutū: sed lutus
 fecis. ppter fetorē ⁊ cōsuetudinē. **P**iere. xlvij. Requieuit
 moab in fecibus suis nō est transfusus de vase in vas scilicet
 cet de vase cōtumelie in vas glorie. cū autem (eduxit me)
 postmodū nō dī misit recidere in lacū ⁊ lutū: hoc est qd se
 quis (et statuit supra petra) i. stabilivit in christo (pedes
 meos) intellectu videlicet ⁊ affectū quibus ania quasi pe
 didibus cogitando ⁊ desiderādo portat intellectus stabilif
 in christi cōgnitōe affectus in eius amore. **E**xo. xxxij. Ec
 ce inquit est locus apud me ⁊ stabis supra petras. **E**sa. ij.
Ingredere in petra abscondere in fossa humo: ex boni au
 tē cōgnitione pariter ⁊ amore sequit opatio: vñ addit (et
 direxit gressus meos). i. opera. ps. **E**t sit splendor domini
 dei nostri sup nos: ecce cōgnitio notat in splendore: amor
 in hoc qd dicit dei nostri q se nobis dedit: ⁊ de operatione
 statim sequit opa manū nostrarū dirige: post hoc autē
 cōgruo ordine sequit dei laudatio: qz nō est speciosa laus
 in ore perōis ⁊ rectos decet collaudatio: vñ subiungit (et
 immitit in os meū canticū novū carmē deo nostro) canti
 cū p̄tinet ad laudē divinitatis (carmē) ad laudē humani
 tatis: quia (canticū) est exultatio mentis habita de celesti
 bus in vocē prorūpens (carmen) vō est id qd metro men
 surat: bene ergo cōvenit canticū deo homini inq̄ntuz deo:
 carmen autē deo homini inq̄ntum homini: ⁊ ad designan
 dū in duabus naturis vnā esse personā: dicit vltimo car
 men deo nostro: vel (canticū) p̄tinet ad laudem dei (car
 men) ad instructionē prīmū que cū mensura faciendā est
 vel (canticū) de futuris bonis (carmē) de p̄ntibus: ex his
 ergo sequit proximorū edificatio: vñ addit (videbūt mul
 ti) quasi dicat exēplo meo ⁊ doctrina carminis lucēte eis
 (videbūt) peccata ⁊ defectus suos ⁊ dei iusticiā: ⁊ iō (ti
 mebūt) ⁊ iterū videbūt dei misericordiā: ⁊ ideo (sperabūt
 in dño) nec frustra qz quod ab eo sperāt obtinebunt. f. sal
 uationē: vñ addit (Beatus vir cuius est nomē dñi) iesus
 id est saluator: (spes eius). i. qui sperat se consecuturū sa
 lutē a dño: sicut ap̄lus dicens **P**hil. iij. Saluatorem expe
 ctamus dominū nostrū iēsū christū: ideo q talis est (Be
 atus) quia beatus dicit cui omia oprata succedūt. ⁊ talis
 salutē quā optat habebit: vñ in psal. **S**alvabit eos: qz spe
 rauerūt in eo: sed quare dicit (cuius ⁊ eius) alterū enī vi
 det superflū. **S**olutio vt tenoret q ipse est p̄ncipiū et fi
 nis per (cuius) p̄ncipiū per (eius) finis: sed qz sunt qdaz
 qui hic volūt gaudere cū mundo ⁊ regnare postea cū xpo
 ideo de beato sperāte adiūgit ⁊ nō respexit (in vanitates)
 mūdi (⁊ insanas falsas) peccati sicut ap̄ls. **P**hil. iij. **Q**ue
 retro sunt obliuiscens: ad ea vō q̄ p̄iora sunt extendens
 meipm̄: mūdana autē. i. quecumqz sunt in mūdo dicunt vā
 nitates. **E**cclē. j. Vanitas vanitātū ⁊ omia vanitas: pec
 cata autē dicunt insanie: fm̄ qd dicit **G**rego. **Q**uid insan
 us q̄ pro momentanea delectatione eternis se mancipare
 supplicij. **S**al. iij. **D** insensati galatbe q̄s vos fascinoit
 yricati nō obedire: inde autē in dño sperandū ⁊ nō in alia
 qz (multa fecisti tu dñe) mirabilia tua ⁊c. **B** expone vt. 8.

Canticū et
 carmē qd
 sint ⁊ cui p
 tinent.

Mirabilia
 que sunt fa
 cta in incar
 natione.

Annūciaui ⁊ locutus sum: multiplicati sunt super numerum.

Annūciaui. **S**eda ps in qua ostendit q̄ sunt mirabilia
 ⁊ loquitur hic xps q̄si respōdens ecclie q̄ supra dixit multa
 fecisti ⁊c. q. v. vere multa feci: qz (annūciaui) p̄ p̄betas: **B**
 fuit vnū mirabile qz p̄ p̄betas suos filius dei ventura nū
 ciabat. **S**ecūdū mirabile fuit eius incarnatio: de q̄ dicit (⁊
 locutus sum) incarnādo meipm̄ (locut⁹ sum) dico in pro
 pria p̄sona qd an p̄ p̄betas nūciaueras. **E**sa. liij. **P**ropter
 hoc sciet p̄pls me⁹ nomē meū in die illa qm̄ ego q loq̄bar
 ecce adsum. **H**eb. j. **M**ultifarie multisqz modis olim de
 loquēs patribus in p̄betis: nouissime diebus istis locu
 tus est nobis in filio. **T**ertū mirabile est dilatio ecclie:
 vñ sequit (multiplicati sunt) fideles (sup numerus). i. ita
 qz nō p̄nt nūerari. **B**en. xv. **S**uspice celū ⁊ nūera stellas si
 potes sic erit semē tuū. **E**t. xxij. **B**en. **S**i q̄s p̄t hominū

nūerare puluerē semē q̄s tuū nūerare poterit. **Q**uartū mi
 rabile est irritatio siue mutatio veteris sacrificij: vñ dicit.

Sacrificium et oblationem noluit: aures autem perfecisti mihi.

Sacrificiū ⁊ oblationē ⁊c. q. v. multiplicati sunt: non
 merito sacrificiorū: sed merito fidei q̄ p dilectionē operat⁹
 ⁊ hoc est qd dicit (sacrificiū) qd de animalibus fiebat (⁊ obla
 tionē) de simila ⁊ thure vel oleo (noluit). **E**sa. j. **D**olo
 causta arietū ⁊ adipē pinguiū ⁊ sanguinē vitulorū ⁊ agno
 rū ⁊ byrcorū noluit: tibi dicit **S**lo. numqz sed si dñs noluit sa
 crificiū: quare ergo p̄cepit. **A**d hoc rīdet. **C**ristost. sic non
 est mirū si placatus retractauit qd iratus p̄cepit. **E**saic. j.
Ne offeratis vltra sacrificiū frustra incensum abboiabile
 est mihi. **I**deo enī p̄cepit dñs vt sibi offerrent huius sacri
 ficia ne ydolis ea offerrent. **L**eu. xvij. **A**dolebit sacerdos
 adipē in odore suauitatis dño ⁊ nequaqz immolabūt ho
 stias suas demōib⁹ ⁊c. ⁊ q dicit **g**lo. **H**iero. qd in quā no
 luit intelligendū est qz nō voluit simpliciter sed secundario
 sez nō voluit ipsa sacrificia sed voluit deuotionē offerenti
 um: vñ dicit **A**ug. **N**umqz in odoribus sacrificiorū delecta
 tus est dñs nisi in fide ⁊ desiderio offerentis. **Q**uintū mi
 rabile est qz se obtulit pro nobis in ara crucis obediēs pa
 tri vsqz ad mortē: vnde sequit (aures autē perfecisti mihi)
 id est perfectā obediētiā dedisti mihi qz vere sacrificiū
 noluit nec per sacrificia placatus es hūano generi s per
 obediētiā meā: vnde ap̄lus ad **H**eb. x. **I**ntroducit istuz
 versum ⁊ sequentē sic dices impossibile est sanguine thau
 rozū aut byrcorū auferri peccata: ideo ingrediēs mundū
 dicit hostiā ⁊ oblationē noluit: corpus autē aptasti mihi
 ⁊c. nec est dissōnū qd hic dicit (aures perfecisti) ⁊ ideo cor
 pus aptasti: quia obediētia fuit in corporis oblatione et
 aptando corpus suū cruci. perfectā obediētiā habuit: et
 ostendit **P**hil. ij. **F**actus obediēs vsqz ad mortē mortem
 aut crucis. alio etiā modo dicit corpus xpi auri qz sicut
 verbū aptatur auri: sic verbum patris carni humane. **Q**d
 autē sacrificiū noluerit dñs probat descendendo ad parti
 cularia: vnde sequitur.

Quare de
 us p̄cepit
 sibi sacri
 ficia offerri
 in veteri le
 ge ⁊ postea
 retractauit

Auris qua
 re dicit corp⁹
 christi.

Holocaustum ⁊ pro peccato non postuisti: tunc dixi ecce venio.

Holocaustū quod. f. totum incendit (et pro peccato)
 id est sacrificiū ⁊ oblationē que fiūt pro peccato q̄ multa
 erant: vt habet in leuitico: hoc (nō postulasti). **E**sa. j. **C**uz
 veniretis ante conspectū meū quis quesuit hoc de mani
 bus vestris ⁊ cū ista tibi non placerent tunc tunc dixi (ec
 ce venio) dixit xps deo patri: tunc cum omnes ad sacri
 ficia carnalia ⁊ non ad dei laudes currerent. **S**ap. xvij. **C**ū
 quietū silentium tenerent omia ⁊ nox in suo cursu mediū
 iter haberet. omnipotens sermo tuus domine de celo a re
 galibus sedibus venit (dixi) facto qd prius annunciaue
 ram per prophetas (ecce) factus visibilis in carne venio
 in mundū. **J**ob. xvj. **E**riui a patre ⁊ veni in mundū (ve
 nio) voluntarie non coactus adduco. **A**ggei. ij. **V**eniet
 desideratus cunctis gentibus. **P**ostea ostendit causam
 quare venit. scilicet propter salutem animarum: vnde
 subdit (vt faciā voluntatē tuā) ⁊ que sit bec voluntas ipse
 dicit **J**obā. vj. **H**ec est voluntas q̄ misit me patris vt om
 ne qd dedit mihi pater non perdā ex eo ⁊c. (quia) ita.

In capite libri scriptum est de me vt facerem voluntatem tuam deus meus volui ⁊ legem tuam in medio cordis mei.

Scriptū est de me. f. in p̄mo ps. **H**erūs vir q̄ nō abiit: q̄
 de xpo p̄ncipaliter legat⁹: vel sic (in capite libri). i. in deo pa
 tre. f. caput libri. i. xpi q̄ est liber i quo debem⁹ legere. **J**ob
 xxj. **L**ibū scribat ipse q̄ iudicat i illo ergo capite dicit xps
Scriptū est de me p̄ p̄ordinationē (vt facerē voluntatē tu
 am) **E**sa. xliij. **Q**ui dico cyro pastor meus es ⁊ omnē vo
 luntatem meā complebis: cyrus interpretat⁹ heres: et si
 gnat xpm̄: de quo **M**atth. xxv. **H**ic est heres venite occi
 damus cum hic cōpleuit voluntatem domini: vnde **E**sa.
 xlvj. **V**ocans ab oriente auem: et de terra longinqua vi

10

11

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

rum voluntatis mee: hic autē non fecit inuitus sed spontaneē: unde addit (deus meus volui) scilicet facere voluntatē tuā. **Esā. liij.** Oblatus est q̄ ipse voluit: nec tñ voluit: sed et sc̄m: unde sequit̄ (et legē tuā) habui (in medio cordis mei) legē. i. charitatē que est noua lex. **Job. xij.** Mandatū nouū do vobis vt diligatis inuicē. **Rom. xij.** Plenitudo legis est dilectio: hanc legē bene habuit nō in angulo sed in medio cordis sui: quia sicut dicit **Ep̄. v.** Xpus dilexit nos et tradidit semetip̄m pro nobis etc. **Moralit.** vox est p̄dicatoris dicentis (annūciaui) futura premia et supplicia (et locutus sum) hortādo acquirere p̄mia et fugere supplicia et ex hoc (multiplicati sunt) boni (super numerū). i. valde de primo **Esā. xxi.** Donec speculatore et q̄d cumq; viderit annūciat: de secōdo **Esā. xl.** Loquimini ad cor hierusalē et aduocate eam. de tertio **Esā. ix.** Multiplicasti genē et tibi procedit: habitantib; in regione vmbre mortis lux orta est eis. s. lux p̄dicatōis: et ex hoc sequit̄ multiplicasti gentem vniū autē p̄cipuū est quod facit auditores multiplicari in bonū. scz quādo obediētes sunt illis qui p̄dicant: unde **Adam** quia noluit obedire domino: ideo amisit dominū q̄d super animalia habebat et etiam super suā carnem: sicut dicit **Grego.** Qui actori suo esse subdit? noluit ius carnis sue quā regebat amittere: unde cum dicit. (multiplicati sunt super numerū) quasi causam subiungens dicit (sacrificiū et oblationē noluiisti). i. minus voluisti q̄ obediētā que notat̄ in hoc quod sequitur (aures autē perfecisti mihi) unde. **J. Reg. xv.** Melior est obediētia q̄ victimē: et ideo qui vult esse p̄dicator utilis. **Primo** oportet q̄ iugo obediētis se submittat: unde **petrus** qui fuit apostolorū p̄latus. **Primo** vocatus est **symon** q̄d interpretat̄ obediēns et dicit (perfecisti) vt notet p̄fectam obediētiam q̄ est in abrenūciatione p̄prie voluntatis: sed multi sunt qui in quibusdā sacrificijs et oblationibus que faciunt cōfidentes perfectā obediētā aggredi negligunt nec perfectas aures habēt: unde quasi surdus: iterū idem replicat dicens (holocaustū et pro peccato non potulasti) supple ita q̄ obediētia negligatur: et propter hoc tunc dicit ecce venio ecce statim venio) ad obediētiam et postea ad p̄dicandū (venio) de seculo in claustrū vt obediām et postea veniam de claustrō in agrum: de primo **Job. j.** Rabi vbi habitas dicit eis venite et videte. p̄. In pace factus est locus eius: et habitatio eius in syon. De secūdo **Canē. vij.** Veni dilecte mi egrediamur in agrū. s. ad p̄dicandū: cōmoremur in villis ad confessiones audientium mane surgamus ad vineam ad capiendū vulpeculas que demoluntur vineas: sunt autē quattuor: vulpecula beretici. **Sunt** autē quattuor necessaria homini qui vult exire ad p̄dicationē. scz testimoniū consciētie. exemplū operis et zelus animarū et scientia testimoniū consciētie notatur cū dicit (in capite libri scriptū est de me) id est in recta consciētia que dicit **lib. Dan. vij.** Iudiciū sedit et libri aperti sunt boni operis exemplū notatur cum dicit (vt facerē voluntatē tuā) zelus cum dicit (volui) scientia cū dicit (et legem tuā in medio cordis mei) vbi dicitur q̄ est quedam cōcauitas que recipit et continet vitalē spiritū quo conseruat̄ vita: si autē caro ibi crescat statim homo morit̄: ita etiā spiritualiter carnalitas interficit hominē. **Notandū** autē q̄ liber in multis acceptionibus accipit̄ in sacra scriptura: est enī liber bonus et liber malus.

Moralit.

Quattuor necessaria p̄dicatori.

Multiplex liber bon?

- ¶ **Christus** et vita ipsius. **Ezech. ij.** Vidi et ecce manus missa ad me in qua erat inuolutus liber etc.
- ¶ **Secreta dei.** **Apocalyp. v.** Dignus es domine accipere librum et aperire signacula eius etc.
- ¶ **Scriptura.** **Matth. j.** Liber generationis iesu xpi etc.
- ¶ **Nouum testamentum.** **Job. xxxj.** Librum scribat ipse qui iudicat.
- ¶ **Nature.** **Esā. xxxij.** Complicabuntur sicut liber celi.
- ¶ **Vite salicet beata virgo.** **Ecclesi. xxij.** Ego q̄si vitis fructificauit. et post addit: hec omnia liber vite etc.
- ¶ **Scientie dei.** **Dan. xij.** Saluabitur populus tuus omnis qui inuentus est scriptus in libro vite.

- ¶ **Prescientie Infra.** In libro tuo omnes scribentur.
- ¶ **Presentis iusticie Infra.** Deleantur de libro viuētū. **Exod. xxxij.** Aut dimitte eis aut dele me de libro tuo in q̄ me scripsisti.
- ¶ **Conscientie.** **Dan. vij.** Iudiciū sedit et libri aperti sunt.
- ¶ **Memorie.** **Job. xix.** Quis mihi det vt scribatur sermo nes mei.
- ¶ **Gratie spiritus sancti.** **Hiere. xxxij.** Accepi librum possessionis signatum.
- ¶ **Ecclesiastice congregationis.** **Esā. xxxij.** Legite diligenter in libro domini.
- ¶ **Consummationis dei.** **Hiere. lj.** Ligabis librum ad lapidem et projecies in medio eufrate et dices sic: submergegetur babilon.
- ¶ **Religionis.** **Esā. viij.** Sume tibi librum grandem. **¶ Et insuper liber malus multiplex.**
- ¶ **Repudiū.** **Esā. l.** Quis est iste liber repudiū.
- ¶ **Dyabolici cyrographi.** **Col. ij.** Delens quod aduersum nos erat cyrographum decreti etc.
- ¶ **Suggestionis.** **Esā. xxxij.** Misit mera dach baradaz fili us baladan rex babilonis libros et munera ad **Ezechias.**
- ¶ **Curiositatis terrene.** **Hiere. xvij.** Recedentes a te in terra scribentur.
- ¶ **Cor obstinatum eodem.** **Hiere.** Peccatum iuda scriptum est stilo ferreo.
- ¶ **Dyaltice comminationis.** **Esā. xxxvij.** Tulit ezechias libros de manu nunciorum.
- ¶ **Inuētiū artium.** **Act. xij.** Multi ex his qui fuerant curiosi sectati contulerunt libros et combusserunt eos.
- ¶ **Annūciaui iusticiam tuā in ecclesia magna: ecce labia mea non prohibebo; domine tu scisti.**
- ¶ **Annūciaui iusticiā tuam.** **Hic** loquitur christus de p̄dicatione sua et assignat̄ plura que etiam p̄dicatori sunt necessaria et ostendit se fuisse eloquentem cum dicit. (annūciaui) id est facilliter dixi aperte. **Job. vij.** Nunq̄ sic locutus est homo sicut hic loquitur: hoc etiam necessariū est p̄dicatori et p̄lato: unde **moyses** ne fieret p̄latus et p̄dicator allegauit **Exod. iij.** Obscuro tomine nō suz eloquens etc. **Postea** ostendit quid annūciauit et vbi et quomodo quid cum dicit (iusticiam tuam) id est penitētiā qua iustificatur homo et que iustificat et punit peccatorem: et de hac dicit (tuam) quia ad honorem dei debet fieri non ad inanem gloriā: hanc annūciauit christus. **Matth. iij.** dicens. Penitentiā agite appropinquauit enī regnū celorum. vbi cum dicit (in ecclesia magna) id est in templo. **Job. vij.** Clamabat iesus docens in templo etc. (vel in ecclesia) id est in congregatione fidelū (magna) id est vt magna fiat. **psal.** Apud te laus mea in ecclesia magna: quomodo cum dicit (ecce labia mea non prohibebo domine) quasi dicat libenter p̄dicabo: labia christi dicuntur duo testamenta: de quibus dicit (ecce) id est manifestum est: quia (non prohibebo ea) quia nouum testamentū in aperto dedit: et vetus aperuit que ante prohibita erant: quia nec nouum habebatur: nec vetus intelligebatur: sed christus agnus occisus aperuit signacula eius vt dicitur **Apocalyp. v.** Similiter p̄dicator debet annūciare (iusticiam) non stulticiam aut fabulas. **Proverbio. vij.** Aperietur labia mea vt recta p̄dicent. **J. Corinth. j.** Nos p̄dicamus christum crucifixum etc. **Daniel. xij.** Qui ad iusticiam erudunt multos fulgebunt quasi stelle in perpetuas eternitates. **Item** dicit (tuam) id est dei non illius qui p̄dicat sicut iactatores faciunt. **J. Corinth. iij.** Non nosmetip̄os p̄dicamus: sed iesum christum dominum nostrum. **Item** debet p̄dicare non in thalamo vel loco occulto sicut faciunt heretici in conuenticulis suis: sed (in ecclesia magna) vbi omnes conueniunt. **psal.** Confitebor tibi in ecclesia magna. **Item** debet volūtarie p̄dicare nō p̄hibere labia. **J. Cor. ij.** Te mihi est si nō euāgelizauero: si autē volēs h̄ ago mercedē habeo: si autē inuicē dispensatio m̄ credita est: p̄hibet labia sua q̄ q̄d

Liber malus multiplex.

12

Necessaria p̄dicatori ad imitationē p̄dicatio nis christi.

pdicat opari no curat. Greg. Delatus cum no agit bona que loquit ei z sermo subtrahit ne loqui audeat ipe q no opatur z ide loquenti auctoritas pditur cu vox ope no ad iuuat: z qz quadoqz qd ab oibus rectu videt: no subtilius intuenti reprobaf: no subiungit (tu scisti) q pdicta vera sunt ij. Cor. ij. Sicut ex deo cora deo in xpo loqmur: sed sunt nonnulli q non prohibent labia sua actu vel volutate con traria: s tamē negligētia vel nimia vtilitate: bona q scūt alijs no cōmunicant: z licz pmi plus peccat: hij tamen a peccato no sunt immunes: vnde dicit Grego. in pastoralī qui magnis munerib? ditati: parere vtilitati pmiomū in pdicatione refugiūt si districte iudicent? ex tantis procul dubio rei sunt quātis ad publicū venientes prodesse poterit: no xps dicit z quilibet pdicator dicere dz qd sequit.

13 **Justiciam tuam non abscondi in corde meo: veritatem tuam z salutare tuum dixi.**

Justiciā tuam non abscondi in corde meo. q. d. iusticiā quā cognoui non p negligentia aut nimia humilitate pdicare dissimulavi. Prover. xj. Qui abscondit frumēta maledicet in populis (veritatē tuam z salutare tuū dixi) veritas cōsistit in promissorū adimpletiōe: salutare in sanctorū glorificatione: predicare ergo debemus iusticiā: vt opere pficiatur (veritatē) vt credatur (salutare) vt diligitur. Pmū respicit spem. Scundū fidē. Tertū charitatem. Iusticia pdicanda est iniustis: veritas ignoratibus salutare desperantibus. Sunt z aliqui nec ppter cōtrariā voluntatē aut vitāz neqz ppter negligentia aut nimia humilitatē dimittunt pdicare veritatē: sed ppter timorē: vnde z hoc remouet z excludit cum subiungit.

14 **Non abscondi misericordiam tuā: et veritatem tuam a concilio multo.**

A concilio multo. i. ppter timorē cōcilij multi no dimisi quin predicare (misericordiā tuā z veritatē tuā) z doce rem hoies venire ad te p vias tuas: quia vniuersē vie dñi misericordia z veritas: in misericordia venit querere z saluū facere quod perierat: sicut dī Lu. xix. In veritate veni et ad iudiciū. Esa. iij. Dominus ad iudiciū veniet cum senioribus populi sui. i. cum apostolis z euangelicis viris. qui cū eo iudicabunt z bene cōiungit ista duo. i. misericordiam z veritatē vt simul sint vinū z oleuz de qbus Lu. x. Atrunqz em cū altero est pdicandū ne aut respectus misericordie solius moueat ad psumptionē aut respect? veritatis mittat in desperationē: sed cū vinū pungit z oleuz lenit sanant vulnera: vt ibi dicit Lu. x. Unde i psal. Saluauit sibi dextera eius z brachiū sanctū eius: ecce fanitā z postea addit de vino oleo: notū fecit dñs salutare suuz: ecce oleum in conspectu gentiū reuelauit iusticiam suaz: ecce vinū: vnde expressius subiungit. recordatus est misericordie sue z veritatis sue domui israel. z alibi Memorero Raab z babilonis. i. memorabor. i. reducam ad memoriam audientū raab in qua notatur misericordia: z babilonē in qua notatur punitio. hec ergo omnia non debet pdicator tacere propter timorē concilij: sicut nec domin? Math. xxij. Ne vob scribe z pharisei zc. z apostoli. Act. iij. Non possumus que vidimus z audiuimus no loqui postqz de pdicatione sua locutus est christus conuertit se ad orandū pro se homie z pro membris z hoc necesse fuit: quia predicatio veritat? occasio fuit quare impij cōtra christū z suos seuerunt: vnde dicit.

15 **Tu autem domine ne longe facias miserationes tuas a me misericordia tua et veritas tua semper susceperunt me.**

Allegorice De xpo.

Domine pater ne longe facias i. ne remoueas (miserationes tuas a me) hoie z a mēbris meis z probat per consuetudinē miserendi z per veritatē promittentis qz de us pater debz misereri: vnde dicit (misericordia tua que tibi imata est (z veritas tua semp susceperūt me). i. nunqz defuit mihi misericordia cōpatiens z miserationes promittens nec veritas promissa soluens: probat etiam idēz per miseras quas patit: vnde addit.

Quoniam circūdederunt me mala quorum non est numerus: comprehenderunt me iniquitates mee z non potui vt viderē.

Circūdederunt me mala i. pene quozū non est numerus. Esa. xxij. Coronans coronabit te tribulatiōe. ps. Circūdederūt me dolores mortis: z quare ista passus sit ostēdit: qz ppter peccata nostra vnde subiungit (cōprehenderūt me iniquitates mee). i. meozū. i. ppter peccata ipsorūz cōprehensus sum z punitus. Tren. iij. Spūs oris nostri christus captus est in peccatis nostris: z no (iniquitates) dicit etiā suas esse: qz licz no perpetraverit culpam tamē portauit penā. ps. que no rapui tunc exolebam (z no potui). i. ita me tractare pmisi ac si impotens essem: vñ dicebant. Math. xxvj. Scipm no pōt saluū facere: z b (vt viderē) fructū passionis mee. Esa. liij. Si posuerit animam suā pro peccato videbit semē longeuū: vel sic (no potui vt viderē). i. no potui videre: quia ita viliter tractauerūt eū qz velata facie dabant ei alapas: z dicebant: ppetiza nobis xpe quis est q te percussit Math. xxvj.

17 **Multiplicate sunt super capillos capitis mei: et cor meum dereliquit me.**

Multiplicate sunt iniq. in mēbris z pene in me (sup capillos capitis mei). q. d. infinite fuerūt nec in his psecutionibus cōsolationē habuit: qz (z cor meū dereliquit me) id est apostoli q intūmi mihi erant: z in qbus vita ecclesie cōsistebat: de qbus etiā alibi dicit: factū est cor meū tanqz cera liquescens z quod dereliquerūt dñm: pdixit dñs eis Job. xvj. Venit hora vt dispergamini vnusquisqz i sua z me solū relinquantis. Job. xix. Dereliquerūt me propinq mei z qui me nouerāt obliti sunt mei. ostēdit misericors pētē christus liberari dicens.

18 **Complaceat tibi domine vt eruas me: do mine ad adiuuandum me respice.**

Complaceat i. simul placeat (tibi vt eruas me) de manibus eozū. q. d. sicut placet tibi vt me flagelles ita etiā cum hoc placeat (tibi vt eruas me) z sic facit dñs: vnde Prover. iij. Quēz em diligit dñs corripit z quasi pater in filio cōplacet sibi. Job. v. In crepationē dñi ne reprobos quia ipse vulnerat z medet? pcutit z manus eius sanabūt z vt interim in tribulatiōe non deficiā (dñe ad adiuuandū me respice) oculo misericordie. ps. Deus ne elongeris a me: deus meus in auxiliū meū respice. Ita etiā debet dicere pdicator: vt postqz pdicauit conuertat se ad orationē z defectus suos recognoscat: z postqz misit rbeta in capturas lauare etiā rbeta z reficere no omittat: sed dicat (tu autē dñe ne longe facias miserationes tuas a me). q. d. qui pdicat misericordiam dignus est vt fiat ei misericordia: fm qd pmittit dñs Hiere. xv. Si cōuertes conuertā te z ante faciem meā stabis: hoc allegat ps. dices. Veniant mihi miserationes tue z viuā qz lex tua meditatio mea est: ab impijs autē longe est misericordia: fm qd dicit Prover. xv. Longe est dñs ab impijs: z in psal. Longe est a peccatorib? salus: penitētes etiā de longe respicit dñs z prope facit esse misericordiam suam: fm qd dicit Lu. xv. De filio prodigo Cū ad huc longe esset: vidit illū pater ipsius z misericordia motus est z occurrens cecidit supra collū eius z osculatus est eum. Tren. iij. Si abierit z miserabit scdm multitudinē miserationū tuarū: vt autē facilius impetret qd postulat de iam receptis se gratū z memorē esse demonstrat dicens (misericordia tua z veritas tua semp susceperunt me) misericordia suscipit fugientē mala mundi: vnde. j. Reg. xxiij. Euadens abyathar fugit ad dauid: z ait ei dauid Mane mecum ne timeas: si quis quesierit animam meā: queret z animā tuam (veritas) suscipit sequentem bona celi. Sap. iij. Qui confidūt in illum intelligerent veritatem. Augusti. Proice te in deū: no em ita crudelis est vt se subtrahat: z te cadere pmittat. Postea exponit suaz necessitatē subiungens (quoniam circūdederunt) q. d. indi geo miserationibus qz miser sum (qm circūdederunt me mala) pene z culpe. Tren. j. In circūitu eius hostes eius

Moralit.

M De misericordia dei.

Fragmentary text from the right edge of the page, including parts of the previous page and the beginning of the next page.

Job. xij. Obsederunt in gyro tabernaculum meum (mala) dico non pauca sed (quorum non est numerus) ps. Dne qd multiplicati sunt q tri. me. **Naum. iij.** Plures fecisti negociationes tuas q sunt stelle celi. in fine **Paral.** Peccavi super nuncium barane maris. et qd plus est (comprehenderunt me iniquitates mee) quasi in vinculis **Prover. v.** Iniquitates sue captiue impiu et funibus peccatorum suorum constringit (et non potuit videre) id est hoc ipso qd ego comprehensus essem non potui videre **Sec. vij.** Comederunt alieni robur eius et ipse nesciuit. **Esa. xlij.** Cobussit eu in circuitu et non cognouit et succendit eu et non intellexit. vel sic (non potui vt viderem) de u. q. d. hoc ipso qd comprehendit me iniquitates excecatus sum **Esa. lix.** Iniquitates vestre diuiserunt inter vos et deus vestrum. et peccata vestra absconderunt faciem eius a vobis. **Sapient. ij.** Excecavit illos malicia eorum. nec miru si non potui videre: quia (multiplicate sunt iniquitates mee super capillos capitis mei) et est recta comparatio. sicut enim cuius crescit capilli operiunt oculos. ita peccata oculos cordis vt dcm est. **Alia ro est** quare peccata comparantur capillis. qz sicut capilli ex superfluitate nascuntur. sic peccata ex abundantia tpaliu. **De in ps.** Prodit quasi ex adipe iniquitas eorum. et in **Canti. Deut.** Incrassat est dilectus et recalcitrauit. **Tercia ro e** qz sicut radices habent capilli in capite. sic peccata in corde. **Mat. xv.** De corde exeunt cogitationes male. homicidia adulteria etc. **Quarta ro est** qz sicut qdam fuscant capillos suos. sic alij fuscant peccata. s. bypocrite **Jer. xij.** Niquid autis discolor hereditas mea tibi. nec absurdum debz videri qd h de pdicatore legitur q iust? et pfectus debet esse qz iustus in principio e accusator sui. vt dicit **Prover. xvij.** et **J. Jo. j.** Si dixerimus qm peccati non habem? nosmetipsos seducimus. Et posset dicere alijs hec oia de corde pcedunt. quare ergo non custodis cor tuu? sic ista cessarent. ideo bn sehtur (et cor meum dereliquit me). q. d. **Mo sum dñs cordis mei** (sed dereliquit me) **Uñ dicit Augustin?** Nihil corde fugacius. ideo dicit **Eccli. xxx.** Cõtine et cõgrega cor tuum in sanctitate cõtine ne effluat. et si effluere cepit congrega ne penitus derelinquat te cor em iusti debet eē quasi bonus claustralis et continere se in celo qd est claustru anie. **Pbil. iij.** Cõuersatio nra in celis est. et sic cor nostru dereliquit nos insequamur illud et reducam? ad claustru. bn ostendit d. n. id q cor suu dereliquit et erat quasi pdituz. cum dicit. **ij. Reg. vij.** Inuenit seru? tuus cor suu vt oraret te nisi prius pditum fuisset non dixisset. inuenit. et qz ab istis malis licet velim exire non tamē per me possum. ideo (cõplacet tibi). q. d. simul mecu placeat. qz placet tibi exire (et tibi cõplacet vt eruas me) ab his malis. et qz vt dicit **Breg?** **Mo** sufficit mala non agere nisi etiā quisqz bonis operibus studeat insudare. id etiā (ad adiuuandū me) in bonis facendis (respice). i. intende supra. **Intēde** in adiutoriu meum. et alibi. **Dñs** adiutor meus. et pector meus: adiutor i bonis. pector a malis.

19 **Confundantur et reuerentur simul: q querunt aiam meam vt auferant eam.**

De xpo et de viro iusto. **Supra** orauit xps et pdicator: siue qlibet fidelis p se. s. qz hoc non sufficit. ideo orat bic p inimicis psecutorib? suis sicut ipse xps docet **Mat. vij.** Orate p psequentibus et calūmiantib? vos. orans ergo p eis **Primo** petit eis confusionē de peccis cum dicit (pfundant) bona pfusione. de qua **Eccli. iij.** Est pfusio adducens gram et gliam. **Secundo** petit eis timorē penē. cū addit (et reuerant). i. timeāt penā quā meruerūt (simul) id ē omnes ita pfundant et timeant. de his duob? dicit supra erubescant. ecce cõfusio. (cõturbent) ecce timor. **Sap. v.** Turbabitur timore horribili. et hec necessaria ē. qz sicut dicit **Eccli. ij.** Qui sine timore est non poterit iustificari (qui querūt aiam meam) dicit xpus vel vir iustus **Herodes** et **pylatus** qsierūt anima xpi **Mat. ij.** Futur est vt herodes qrat puer ad pden. dum eū **Luc. xxij.** Querebāt pncipes sacerdotu et scribe qm eum interficerēt: mali querūt aiam iusti quando querūt substantiā eius. ps. **Captabūt i aiaz iusti et sanguinem innocentu pdemnant** **Eccli. xxxij.** **Paris** egētū vita pau-

peruz est. et q defraudat illū homo sanguis est. qui auferre in sudore panem. q. qui occidit proximu suu. **Tertio** petit eis cõuersionem ad penitentia. cum dicit.

20 **Couertantur retrosum et reuerentur: qui volunt mibi mala.**

Couertantur retrosum id ē post deū qui deus post se reliquerāt sequentes peccati. sicut dicit **Jer. ij.** **Reuerunt** ad me tergum et non faciem. sic voluit pueri petz quādo dixit ei **Mat. vij.** **Uade** retro me sathana. **Quarto** petit eis timorē dei. cum addit (et reuerant) id ē timēt timore reuerentie **Eccli. j.** **Timent** deū bene erit in extremis. illi dico. puerant retrosum et reuerant (qui volūt mibi mala) id ē omnes peccatores **Eccli. xvij.** **Post** pcurpiscencias tuas non eas et a volūtate tua auertere. **Quinto** petit eis confusionem in pfessione peccatoru. **Est** em cõfusio in cõsideratōe peccatoru. et de hac pdictum est. **Confundantur etc.** Et ē alia cõfusio in pfessione. de qua dicit bic.

21 **Serant confestum confusionem suam: qui dicunt mibi euge euge.**

Serant pfestum et beue dicit (serant) qz grauis et laboriosa valde ē ista cõfusio. quādo facit homo aliū cõscium sue neqtie. quidam autē sunt q non ferunt istam cõfusione sed abijciunt. qui scz vel volūt cõfiteri vel cõfiteres nō erubescunt. ied sicut fabulā vel qd peius est sicut magnificum factū narrāt peccati suū. de pmo dicit **Eccli. iij.** **Pro** anima tua non pfundaris dicere veru. i. nō dimittas pferi ppter verecūdiam. de secūdo **Jer. iij.** **Frons** mulieris meretricis facta ē tibi. noluit erubescere **Ben. xx.** **Hoc** erit tibi in velamen oculor ad omnes q tecum sunt. et quocunqz prexeris memento te de pbenfam. et dicit (serant pfestum) q. d. breuis est et cito pōt portari. simile **Job. v.** **Vidi** stultum firma radice et maledixi pulchritudini eius statim. vt ideo dicit (confestum) qz cito sentit homo se peccasse. statim debet ire ad pfessionem nō expectare vsqz ad infirmitatem vel senectutē **Eccli. xvij.** **Ne** demoreris in errore i. pnoz. ante mortem cõfiteri et post viuus et sanus cõfiteberis (qui dicunt mibi euge euge) euge quādoqz ponit applausorie. quādoqz denforie. **Hic** autē ponit adulatorie **Prover. xxvj.** **Cū** submiserit vocem suā ne credideris ei. qm sepe nequitie sunt in corde eius. et notat in bis trib? versibus triplex peccatū inimicor. v. v. opus. cordis. oris. **Opus:** cum dicit (qui querūt aiam meam etc) **Cordis:** cū dicit (qui volūt mibi mala) **Oris:** cum dicit (qui dicūt mibi euge euge) **Facta** ofone pro inimicis orat xps. et vir iustus p amicis. v. v. pro bonis. **Et** pmo petit eis duplicem leticiā futurā que eterna erit. cum dicit.

22 **Exultent et letentur super te omnes querentes te: et dicant semper magnificetur dominus qui diligunt salutare tuu.**

Exultent pfentem que tpalis est. cum addit (et letent) et quod de his intelligi debeat. patet p alium locū vbi dicit. ps. **Exultabūt** sancti in gloria et letabunt in cubilibus suis. qz em illam futuram eternam leticiam ad huc habere nō possumus: ne interim deficiamus. dat deus aliqñ leticiam in cordibus nostris: que est quasi quedam pfustatio future. de qua in ps. **Signatū** est super nos lumen vultus tui domie: dedisti leticiam in corde meo: s. quia hec leticia nō est de pñtib? addit (super te) nō sup alijs **Job. xxxj.** **Si** letatus sum sup diuitijs. et quib? petit: hoc subiungit. (omnes querentes te) non tua: sicut qdam de qbus **Job. vj.** **Queritis** me quia māducastis ex pambus. **Secundo** petit eis laudem dei. cum subiungit (et dicant semp magnificetur dominus) hec dictio (semp) est diafertiū: quia sic potest iungi (dicant semp) istud quod sequitur (magnificetur dominus) et in hoc sensu potest legi et de presenti et de futuro. qz in pñti non debemus cessare a laude dei. **Unde** ps. **Benedicā** dominū in omni tēpore semp laus eius in ore meo. et in futuro laudabimus sine fine. vnde **Augusti.** in fine de ciuitate dei. ibi vacabimus et videbimus. videbimus et amabimus. amabimus et laudabimus. ecce quod

De peccata dñi ca pilli ppter quattuor. De xpo et de viro iusto. De xpo et de viro iusto. De xpo et de viro iusto.

erit in fine sine fine. Esa. li. Consolabit dominus syo gau- dium et eticia inuenient in ea gratia actio et vox laudis. vlt pot iungi sic (et dicant) istud quod sequitur (semp magni- ficetur dominus) id est magnus reputet. sicut in se magnus est: quia maior fieri non potest. hoc dicat illi (qui diligunt sa- lutare tuum) id est xpm. de quo Luc. ij. Quia viderunt oculi salutare tuum. H est argumentum quod charitate debet habere quod vult predicare. vnde Grego. Officium predicationis assume- re non debet quod charitatem ad proximum non habet. Et nota quod sicut in predictis tribus versibus notata fuerunt tria mala. cordis. oris. operis. ita in hoc solo versu notantur tria bona cordis. cum dicit (exultent et letent) operis cum dicit (quod- rentes te) oris cum dicit (et dicant etc) et notatur infinitas mali. p hoc quod malum ponit in tribus versibus. bonum autem in vno. Ite in hoc versu non sunt tria bona sed vnde cum bo- na tangunt contra vnde cum mala (exultent) contra acci- am (letentur) contra iram (sup te) contra cupiditatem. q. nō super aurum vel argentum (omnes) contra singularitatem. (querentes) contra pigritiam (et dicant) contra taciturni- tatem confessionis et laudis (semp) contra h. interruptionem boni (magnificet) contra inuidiam (dñs) contra superbiam. (qui diligunt) contra odium (salutare) in infirmitate spūs.

23 **Ego autem mendicus sum et pauper: do- minus sollicitus est mei.**

Ego autē etc. q. d. dico quod exultent et letent sup te omnes querentes te) nō aliena que sunt tui mundi et quod te soluz debeant querere. ergo dicit xps. oñdi eis p exemplū meū. et hoc est (ego autē mendicus sum et pauper) mendicus fuit xps querens ab alijs necessaria. nec hoc sine omni necessitate faciebat sicut quandoq; facit trutinā. et ideo non dicit tñ mendicus sed et pauper. ij. Choz. viij. Scitis gratiam domini nostri iesu christi: quoniam propter nos egenus factus est cū esset diues. hoc est quod dicit in ps. Simul in vniū diues et paup (et dominus sollicitus est mei) vnde Mat. iij. Angeli accesserunt et ministrabant ei.

24 **Adiutor meus et protector meus tu es: deus meus ne tardaueris.**

Adiutor meus in mirabilibus faciendis (et protector meus) in persecutionibus illatis (tu es). q. d. in hoc apparet quod dominus sollicitus est mei: quia et adiuvat ad bonum et prote- gat a malo. Deut. xxxij. In domino scutum artilij mei (de- us meus ne tardaueris) redde mihi similia passionis et alij fortiores fiant ad patienter sustinendum: de illo merito et pre- mio dicitur Pbyl. ij. Humiliauit semetipsum fac. obed. vsq; ad mortem. mortē autē crucis. ppter quod et deus exaltauit il- lum etc. Ita etiā debet videri imitatores xpi (ego autē men- dicus sum et paup) hec em duo in eis quod se xpi ministros ef- fe pfitentur simili debet esse. Multi em sunt mendici qui paupes nō sunt: sed mendicando diuitias cōgregāt. vt tru- tamini et etiā questuarij predicatorum. et quotq; sunt clerici et prelati quod oblationes recipiunt et requirunt: et ex his thesauros faciunt vel imoderate expendunt. paupes vero et nō mendi- ci sunt multi paupes ad sram quod mendicare erubescunt. et hii non sunt paupes spiritu sed re tñ. In christo autem et suis imitatoribus nec paupertas a medicitate. nec medicitas a paupertate recedit Tertius vero oportet habere quod sequit- sez confidentiā de dñi pmissione. vnde dicit (domin⁹ autē sollicitus est mei) et sic in hoc versu notantur tria que deus di- ligit et odit eoz contraria. sicut dicit Eccl. xxv. Tres spēs odit ania mea et aggrauor valde anie illoz diuitem mē- dacez paupem supbum senem fatuū et insensatū. diuites mēdaces sunt quod mendicantes paupertatem pfitent. sed in thesauris recondētes vel deliciose viuentes paupertatis ve- ritatē nō habent recipiēdo paupes sunt. sed vtendo diui- tes sunt. paup supbus est quod mendicare erubescit. hoc em ex supbia est. senex fatuus est quicūq; plenus mundi sapiē- tia quod stulticia ē apud deū. dei sapiētie nō acquiescit que dicit Primū querite regnū dei et iusticiā eius. et hec oia adiciē- tur vobis Mat. vj. Et eradicato fundamēto ecclesie et re- ligionis quod est petra xps diuitias dicit esse fundamentus

Moralis.

Tres spēs
dominum
odit deus.

vnde cum in aliqua ecclesia vel religione nō sunt diuitie: dicit quod sine fundamento est. sed magis credendum est apo- stolo quod dicit. i. Choz. iij. Fundamentum aliud nemo pot- ponere pter id quod positum est quod est xps iesus. id dicit h. ver⁹ paup (dñs solli. ē mei) id est alibi dicit in ps. Facta sup dñm curā tuā et ipse te enu. et. j. Dec. v. Dñm sollicitudinē vřaz pñcipientes in cum. qm ipi cura est de vobis nec tñ sollici- tus est prouidendo sustentatōem s et adiutor est in opatione et ptector in tentatōe. vnde adiugit (adiutor me⁹ et pte- ctor meus tu es) supple in pñcipiis in futuro eris saluator. et ne diu te caream (deus me⁹ ne tardaueris) tu scz quod de⁹ es p creatōnem. meus per recreatōnem (ne tardaueris) quoniam cito venias ad saluationem. Esa. xxxv. Pusillan- imos confortamini nolite timere: ecce deus vř vltionem ad- ducet retributōnis deus ipse veniet et saluabit nos. primū dicit vltionem q̄tum ad malos. sed q̄tum ad bonos dicit saluabit nos. quod nob prestare dignet ipse saluator Iesus xps Amen.

Psalmus XL

Ps. 40.

Beatus qui intelligit super egenum et pauperem: in die mala liberabit eum dominus.

Titulus. In finem psalmus David. Iste titulus pa- tet. fm autē Hiero. titulus talis est. In finem intellect⁹ fi- lijs chore. Sepe in titulis psalmoz fit mentio de filijs cho- re. q. licet chore ppter ambitōem suaz pierat. vt legitur Num. xvj. Tame qdam de suis filijs maliciā illius non sunt imitati: et a dauid in ministerio domus dñi sunt assumpti. Ite ppter nomis interpretatōem maxime sumit in isto titu- lo. chore em caluaria interpretat. in quo loco crucifixus est dñs. et filij chore dicunt spēaliter imitatores dñi. Unde is est sensus tituli intellectus hui⁹ psalmi. Tendēs in finem xpm attribuit filijs chore. i. imitatoribus passionis xpi. In- tentio est vt moneat credere in xpm deum et pauperem cru- cifixū resuscitatū. vñ trinitus est ps. Primo pmedat eum qui xpm pauperem et egenū videns nihilomin⁹ cum eē vey- deum cre. lit. Secdo agit de passione ibi (inimici mei) Ter- cio de resurrectōe ipsius ibi (tu autē dñe) Dicit ergo (bñs qui intelligit sup egenū et pauperem) xpm. i. quod ppter h quod oculis corpis videt em pauperem et egenū. oculo fidei intelli- git id quod supra id quod videt est. s. diuinitatē in eo esse intel- lit p fidem Act. xv. Fide purificās corda eoz Mat. v. Beati mūdo corde qm ipsi deū videbūt (sup egenū et pau- perē) xps fuit egenus et paup. fm quod predictū est ibi. Ego autē mendicus sum et paup. Et sup istū etiā debem⁹ intelli- gere. i. in eū vt recogitemus quod p nobis fecerit. vñ Eccl. xxij. Sram fideiussoris ne obliuiscaris. dedit em p te ani- mā suā. sed sicut dicit Esa. lviij. Iustus perit et nō est quod reco- gitet in corde suo. Dōt etiā sic legi (bñs qui intelligit super egenū et pau.) i. sup xpm quod egenus et paup est in membris suis. sicut dicitur est in iudicio. vñ Mat. xxv. Nudus fui et cooperuistis me etc. Et itē quod vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. s. multi sunt qui nolunt intelligere sup istū ege- nū. s. satis attenti sunt sup eū diuitem. vñ dicit Aug⁹. Xpus donat et eget qm donat vis accipe. qm eget nō vis dare. vel sic. (sup egenū et pau.) quēcūq; et dicit (intelligit) quod mai⁹ est dare aiam ppatiēdo qm pecuniā Esa. lviij. Cū effuderit esuriētī aiam tuā et aiam afflicta replueris: oriet in tene- bus lux tua. et debem⁹ intelligere sup eū quod nō est eiusdē na- ture nobiscū et eiusdē cōditōis. et de eodē luto Job. xxxij. De eodem quoq; luto ego formatus sum.

Et notandū quod dicitur pauper bonus et malus. et vterque mul- tipliciter.

Ad litteram Deut. xv. Non deerunt pauperes in terra habitatiōnis tue.

Xps. ij. Cor. viij. Propter nos egenus factus est. Mat thei. viij. Filius hois nō habet vbi caput reclinet.

Claustralis. ij. Cor. vj. Tanq; nihil habentes. Matth. xix. Ecce nos reliquimus omnia.

Quilibet humilis. Mat. v. Beati paupes spiritu. Esa.

Paup bo- nus multi- plex